

VUOSIKATSAUS 2018

Pelastakaa Lapset

SISÄLLYSLUETTELO

Kasvun ja onnistumisten vuosi	3
Pelastakaa Lapset auttaa moneen ongelmaan	4
Tuotot ja kulut 2018	5
Lahjoittajat auttavat lapsia ympäri maailman	6
Yli 30 000 lasta tavoitettu kotimaan työssä	8
Eväitä Elämälle 2018	10
Paikallisyhdistysten toiminta vireää	11
Lasten suojele ja Nettivihje	12
Kohti digitaalista hyvinvointia	13
Kansainvälisiä adoptioita	14
Laadukasta palvelutoimintaa	16
Perhehoito kotouttaa	17
Varautumista ja valmiussuunnittelua	18
Kansainvälinen työ tavoitti miljoonia	20
Apua äärimmäisessä köyhyydessä eläville lapsille Nepalissa	24
Tukea vanhemmuuteen	26
Käteisavulla vaikuttavaa apua humanitaarisissa kriiseissä	28
Myönnettyt ansiomerkit vuonna 2018	31
Hallintoelimet vuonna 2018	31

VUOSIKATSAUS 2018

Toimitus	Carita Päivänen, Pelastakaa Lapset ry
Ulkoasu	Atte Nykänen, Pelastakaa Lapset ry
Kuvat	Pelastakaa Lapset ry
Julkaisija	Pelastakaa Lapset ry
Painovuosi	2019
ISBN	978-952-7112-51-9

KASVUN JA ONNISTUMISTEN VUOSI

Pelastakaa Lapset ry:n pitkään jatkunut voimakas kasvun kausi jatkui myös vuonna 2018. Kokonaistuotot kasvoivat vahvasti, kasvua nähtiin erityisesti varainhankinnan osalta.

Vuosi 2018 oli myös ensimmäinen kotimaan ohjelman toimintavuosi, jolloin työtä tehtiin uudessa neljäksi vastuualueeksi jaetussa organisaatiossa. Organisaatiouudistukselle asetetut tavoitteet alkoivat toteutua ja uudenlaisen yhteisen tekemisen seurauksena järjestön asiantuntijuus sekä vahvistui että laajeni.

Kampanjointikulttuurin rakentaminen alkoi tuottaa tulosta onnistuneiden kampanjoiden kuten Maksuton 2. aste -kampanjan, Lahjaksi tulevaisuus -joulukeräyksen ja Jemen-kampanjan myötä.

Palvelutoiminnan osalta vuosi oli pääosin hyvä ja aluetoimistojen palvelutarjontaa laajennettiin. Kansainvälisten ohjelmien volyyymi kasvoi yli 30 %. Sekä viestintä että varainhankinta kehittivät voimakkaasti ja henkilöstöhallinnon puolella tehtiin aktiivista kehittämistyötä. Loppuvuoden aikana työstettiin uutta, vuosille 2020-22 kohdentuvaa strategiaa.

Taloudellisesti ja toiminnallisesti kertomusvuosi oli erittäin onnistunut, mistä kiitos kuuluu koko henkilökunnalle ja monin eri tavoin mukana oleville vapaaehtoisille ja tukijoille, joita ilman järjestön toiminta ei monilta osin olisi mahdollista.

Hanna Markkula-Kivisilta
pääsihteeri
Pelastakaa Lapset ry

PELASTAKAA LAPSET AUTTAA MONEEN ONGELMAAN

Eduskuntavaalien alla kuuli yhä useammin puhuttavan ilmastoahdistuksesta. Se tarkoittaa sitä, että ilmastonmuutoksen uhka värittää tulevaisuuden niin tummaksi, että näkyvyys tulevaan kutistuu olemattomaksi eikä mustan keskeltä erotu muuta kuin uhkaavia katastrofeja.

Ilmastonmuutos ei ole ainoa painajainen. Sodissa hyökätään yhä säälimättömämmin siviiliväestöä ja lapsia vastaan. Lasten seksuaalinen hyväksikäyttö on noussut otsikoihin yhä useammin ja karu totuus ilmiön laajuudesta alkaa hahmottua. Köyhien lapsiperheiden tilanne on heikentynyt. Luonnonkatastrofit aiheuttavat suurta tuhoa, viimeksi Mosambikissa.

Ongelmat ovat suuria. Ne eivät ole ihmisen kokoisia, vaan massiivisia vuoren järkäleitä, joiden edessä yksi ihminen lannistuu. Mitä voisi tehdä?

Ahdistukseen on lääke. Kansalaisjärjestöjen kautta voi olla auttamassa sodan tai luonnonkatastrofien uhreja, opastaa nuoria oikeaan netin käyttöön tai auttaa apua tarvitsevia lapsiperheitä niille sopivalla tavalla. Kaikkeen tähän ja paljon muuhun Pelastakaa Lapset tarjoaa loistavan mahdollisuuden.

Jättiläismäisiä ongelmia ei ratkaista kerralla, mutta jokainen voi tehdä omia, jokaisen oman kokoisia tekoja ongelmien ratkaisemiseksi tai kärsimyksen lievittämiseksi. Kun saadaan riittävä määrä jokaisen kokoisia tekoja, niillä alkaa olla vaikutusta ja maailma paranee – askel ja palanen kerrallaan.

Juhani Pekkala
Liittohallituksen puheenjohtaja
Pelastakaa Lapset ry

Tämä vuosikertomus antaa kirkkaan kuvan Pelastakaa Lasten toiminnan laajuudesta, jonka yhdellä reunalla on humanitaarinen apu sodan runtelemissa maissa ja toisella autetaan hyvinvointivaltion nuoria ymmärtämään netissä uhkaavat vaarat.

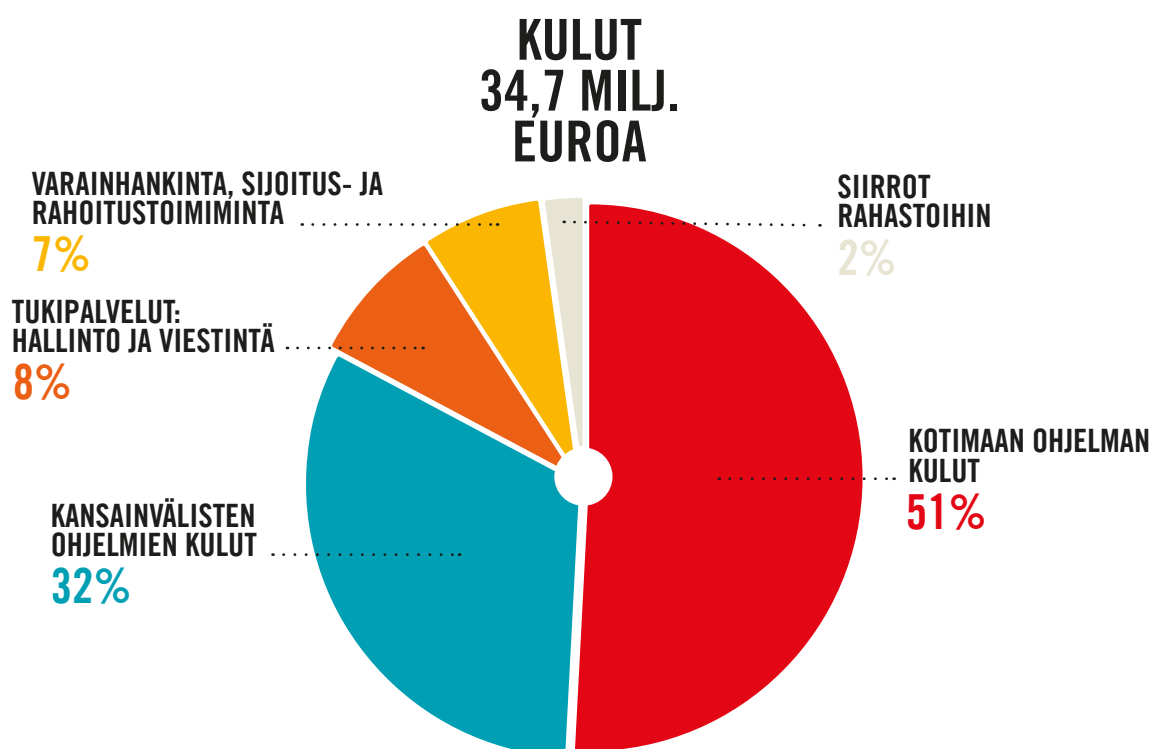
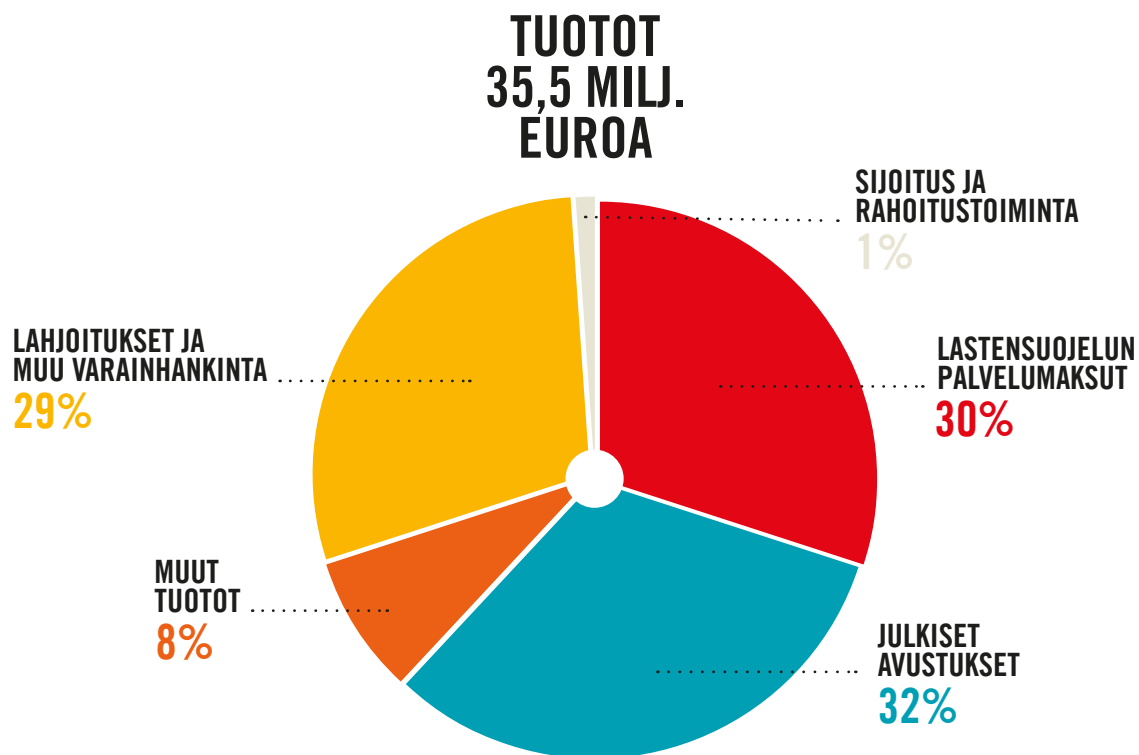
Vuosikertomus antaa myös vaikuttavan kuvan Pelastakaa Lasten henkilöstön ja vapaaehtoisten vastuullisesta ja tinkimättömästä työstä lasten hyväksi. Työ on määrätietoista, mutta kaiken perustana on tunne; aito halu auttaa ja huolehtia siitä, että yhtäkään lasta ei jätetä heitteille.

Lämpimät kiitokset Pelastakaa Lasten henkilöstölle ja vapaaehtoisille! Vuosi 2018 toi meille monta hienoa onnistumisen hetkeä, joita ei olisi tullut ilman teidän työtänne.

Työ jatkuu ja maailma ympärillämme muuttuu. Mekin joudumme miettimään, miten parhaiten toteutamme tehtäväämme muutoksen keskellä. Yksi tapa vastata tähän on saada nuoria lisää mukaan Pelastakaa Lapsiin. Täällä voi tehdä maailman paremmaksi askel tai palanen kerrallaan ja tuntea iloa, vaikka joutuu järkyttävien ja surullisten asioiden kanssa tekemisiin.

TUOTOT JA KULUT 2018

Pelastakaa Lasten voimakas kasvu jatkui myös vuonna 2018. Kokonaistuotot kasvoivat vahvasti ja kasvua nähtiin erityisesti varainhankinnan osalta. Palvelutoiminnassa vuosi oli pääosin hyvä ja aluetoimistojen palvelutarjontaa laajennettiin. Kansainvälisten ohjelmien volyyymi kasvoi yli 30%. Taloudellisesti ja toiminnallisesti kertomusvuosi oli erittäin onnistunut.

LAHJOITTAJAT AUTTAVAT LAPSIA YMPÄRI MAAILMAN

Vuosi 2018 oli varainhankinnallisesti merkittävä kasvun vuosi. Lapset niin Suomessa kuin maailmalla saivat tuekseen runsaasti uusia yrityksiä ja yksityishenkilöitä. Kiitos työmme tuloksista lasten ja lapsiperheiden hyväksi kuuluu jokaiselle lahjoittajallemme. Lämmin kiitos kuuluu myös pääyhteistyökumppaneillemme **Nokialle, Lidlille, Keskolle** ja **MTV:lle**.

Lahjoitusten ja muun varainhankinnan tuotot vuonna 2018 olivat 10,2 miljoonaa euroa, joka on 29 prosenttia koko järjestön tuotoista. Lahjoitukset tavoittavat avun tarvitsijat tehokkaasti: vuonna 2018 rahankeräyskulumme olivat 23 %. Rahankeräyskuluilla katetaan rahankeräysten toteuttamisesta, tiedottamisesta ja muusta lahjoittajahankinnasta aiheutuvat suorat kulut.

LASTEN AUTTAMINEN LÄHELLÄ SUOMALAISTEN SYDÄNTÄ

Vuoden 2018 aikana yli 5 000 uutta kuukausilahjoittajaa liittyi joukkoomme. Kuukausilahjoittajat ja kummit tukivat työtämme kotimaan ja maailman hädänalaisten lasten auttamiseksi vuoden 2018 aikana lähes 2,2 miljoonalla eurolla.

Suomalaiset lahjoittivat humanitaarisen avun keräykseemme lähes 1,4 miljoonaa euroa. Eniten lahjoitettiin Jemenin ja Syyrian sodan uhreille sekä etnistä vainoa Myanmarista Bangladeshiin paenneiden lasten auttamiseksi.

Lahjaksi tulevaisuus -jouluksiintuokan kerätyksiä kerättiin varoja köyhien perheiden ja syrjäytymisvaarassa oleville lapsille ja nuorille kotimaassa. Lahjoittajat lähtivät aktiivisesti mukaan keräykseen, joulun ajan keräystuotot nousivat kokonaisuutena ennätyskäsittisesti yli 1,7 miljoonaan. Keräyksen avulla pystymme muun muassa laajentamaan tukea köyhille lapsiperheille tarjoamalla lapsille lomakohteja kesällä 2019 sekä kaksinkertaistamalla vuonna 2019 jaettavan oppikirja- ja harrastustuen määrän.

Mukana joulukeräystä oli tukemassa joukko tunnettuja suomalaisia: **Aira Samulin, Esko Valtaoja, Mikael Gabriel, Krisse Salminen, Pekka Pouta, Edis Tatli, Ellinoora** ja **Mmiisas**.

Joulujuoksu -tapahtumaan Finlandia-talolla osallistui lähes 1000 juoksijaa ja kävelijää. Järjestimme Joulujuoksun rinnalla myös lasten oman Joulujuoksun. Joulujuoksun pääyhteistyökumppanina toimi jo toista kertaa **Icebug**. Pitkäaikainen kumppanimme **Runners High** vastasi tapahtuman käytännön järjestelyistä. Lämmin kiitos kaikille osallistujille ja myös tapahtuman muille yhteistyökumppaneille: **Berner Oy, Fiskars Oy, Helsingin Mylly Oy, Ikano Bank, Lidl Suomi, Superpark, Tradeka** ja **TransMeri Oy**.

Joulujuoksu -tapahtumaan osallistui lähes 1000 iloista juoksijaa ja kävelijää Helsingissä.

YRITYKSET VAHVASTI MUKANA LASTEN AUTTAMISESSA

Kesän aikana **Unilever Ingman** jäätelöpuikkoja ja jäätelöpaketteja myytiin useita tuhansia litroja. Jäätelön myynnistä lahjoitetut varat ohjattiin kotimaan tukiperhe-työhön ja vähävaraisten lasten hyväksi.

Pitkäaikaisista mediakumppaneistamme **MTV ja Bauermedia** olivat merkittävässä roolissa auttamassa muun muassa joulukampanjan näkyvydessä.

Yhteistyö lapsen oikeuksien edistämiseksi ja lasten suojelemiseksi digitaalisessa mediassa jatkui **Telian** kanssa. Asiantuntija- ja viestintäyhteistyön lisäksi Telian Younite-vapaaehtoiset osallistuivat useisiin tapahtumiin ja chat-iltoihin. Telian kanssa solmittiin uusi yhteistyösopimus vuosille 2019-2021.

Lidl-myymälöissä sekä valituissa **K-kaupoissa ja S-ryhmän** myymälöissä asiakkaat osallistuivat pullopalautusautomaateilla panttiarpajaisiin. Tuotoilla kerättiin varoja Eväitä Elämälle -ohjelman kautta kotimaan ehkäisevään lastensuojelutyöhön.

Nokian kanssa jatkoimme vuonna 2015 alkanutta yhteistyöhankettamme Myanmarissa uudistetun yhteistyösopimuksen turvin. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa varhaiskasvatuksen piiriin pääsy myös kaikkein heikoimmassa asemassa oleville lapsille, parantaa varhaiskasvatuksen laatua, sekä kehittää hankkeen seurantaan tarvittavia teknisiä työkaluja. Vuonna 2018 hankkeen kautta varhaiskasvatukseen piiriin pääsi yli 28 000 lasta ja Nokian tuella kehitetty mobiiliapplikaatio oli käytössä 22:ssa paikallisessa varhaiskasvatustöryhmissä.

Ikean monivuotinen kampanja Let's Play for Change toteutettiin 20 maassa, mukaan lukien Suomi. Kansainvälisen kampanjan tuotot ohjattiin Etiopiaan ja Bangladeshiin pakolaistyöhön. Suomen Ikeat tempaisivat myös paikallisesti järjestäen Leikitään-kampanjan, jonka tuotot ohjattiin Eväitä Elämälle -ohjelmaan kotimaahan.

Yhteistyö **Scandic Hotelsin** kanssa jatkui Suomesta turvapaikkaa hakevien lasten auttamiseksi. **Oy Essity Finland Ab** toteutti onnistuneen Libero-vaippakampanjan lasten liikunnan tukemiseksi ja Liberokerhon jäsenille avattiin mahdollisuus lahjoittaa pisteitä.

Muita merkittäviä yrityslahjoittajia ja kumppaneita olivat: **Asianajotoimisto Castrén & Snellman, Fennia, Fortum Oyj, Helsinki ry Emmaus, Kalevala Koru, Keskinäinen Vakuutusyhtiö, Kotilieden Kummikerho ry, LähiTapiola Pääkaupunkiseutu, Oy Gera-ko, Oy Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Picnic Finland Oy, Ramboll Finland Oy, Valmet Corporation ja Wärtsilä Finland Oy.**

Unilever on tukenut lapsia yli 100 000 eurolla kolmen vuoden yhteistyön aikana.

MERKITTÄVÄÄ TUKEA SÄÄTIÖILTÄ JA TESTAMENTTILAHJOITAJILTA

Lasten Päivän Säätiö lahjoitti vuonna 2018 suomalaiselle lastensuojelutyölle yhteensä 4,5 miljoonaa euroa, josta Pelastakaa Lasten osuus oli 540 000 euroa.

Pelastakaa Lasten osuus **Nenäpäiväsäätiön** keräyksestä oli yli 174 000 euroa. Nenäpäiväsäätiön varoilla parannetaan köyhydessä elävien lasten ja heidän perheidensä sosiaalista turvallisuutta Intiassa.

Saimme tukea myös seuraavilta säätiöiltä ja rahastoilta: **Greta Maria Lindbloms Stiftelse, Jenny ja Antti Wihurin rahasto ja Rantapolku Säätiö.**

Testamenttilahjoitusten määrä kasvoi merkittävästi, testamenttilahjoituksia vastaanotettiin lähes 2,4 miljoonan verran. Olemme erittäin kiitollisia, että saamme toteuttaa usean meille testamentin jättäneen henkilön viimeisen toiveen lasten ja nuorten hyväksi - tämä on meille kunniatehtävä.

YLI 30 000 LASTA TAVOITETTU KOTIMAAN TYÖSSÄ

Kotimaan ohjelman ensimmäinen toimintavuosi oli suuri muutosten vuosi. Työtä tehtiin nyt yhteisten temaattisten painopisteiden ja läpileikkaavien teemojen edistämiseksi kaikissa kotimaan toiminnoissa. Ohjelman kick off -tilaisuudessa helmikuussa todettiin yhteisesti, että ohjelmassa on todella paljon erityisosaamista ja yhteistä jakamisen tarvetta sekä valtavasti mahdollisuuksia oppia toinen toisiltaan. Hyviä onnistumisia oli kaikissa teemoissa ja ohjelman lähtökohtana oleva lapsenoikeus-perustainen ohjelmatyö pilareineen sekä kansainvälisen Pelastakaa Lapset -järjestön muutosteoria tulivat elävästi näkyväksi yhteistyössä. Viisivuotisen ohjelman ensimmäisen vuoden työstä voi nostaa esiin kaksi hyvää temaattisen työn esimerkkiä.

VAHVAA VAIKUTTAMISTA

Kotimaan ohjelmaa rakennettaessa oli selvää, että lapsiköyhyys on tehtävä näkyväksi ja siihen on pyrittävä ohjelmakaudella vaikuttamaan yhteiskunnassa. Eväitä Elämälle -ohjelman lisäksi myös lähes kaikissa lasten kanssa tehtävissä toiminnoissa oli jo vuosien ajan tullut näkyväksi se, että perheiden vähävaraisuus on yksi lapsia vakavasti haavoittava ja eriarvoistava tekijä. Lasten eriarvoisuus opinnoissa ja harrastuksissa oli jo pitkään huolestuttanut suoraa tukea lapsille ja nuorille tarjoavia paikallisyhdistyksiä ja järjestön asiakastyötä tekeviä sosiaalialan ammattilaisia. Vaatimus maksuttomasta toisesta asteesta kiteytyi kansalaisaloitteeksi, jonka edistämässä yhteistyötä tekivät kaikki paikallisyhdistykset ja kotimaan ohjelman työntekijät yhdessä yhteistyökumppaneiksi ryhtyneiden muiden järjestöjen kanssa. Kansalaisaloite sai riittävästi kannattajia ja aloite vietiin eduskuntaan. Lapsiköyhyyteen liittyvä Lapsen ääni -kysely toteutettiin kevään aikana ja syksyllä raportoidut tulokset saivat paljon mediahuomiota ja tekivät lasten asemaa näkyväksi. Vaikuttamistyötä onnistuttiin tekemään teemassa todella hyvin ja lapsiköyhyys nousikin erittäin merkittäväksi teemaksi loppuvuoden keskusteluissa ja yhdeksi eduskuntavaalitavoitteeksemme. Maksuton toinen aste ja lapsiperheiden köyhyys alkoivat nousta useampien poliittisten puolueiden puheisiin, kun vaalivuosi lähestyi. Yhteiskunnallinen huoli lasten ja perheiden vähävaraisuudesta ja sen vaikutuksista lapsiin oli saatu herätettyä ja sitä oli ryhdytty parantamaan.

Toinen vastaava esimerkki on kotimaan ohjelmassa tavoitteeksi asetettu jälkihuoltoiän nostaminen 25 ikävuoteen. Huoli jälkihuoltoiän riittämättömyydestä oli noussut erityisesti esiin sijaishuollon työtä tekevien ammattilaisten toimesta ja heidän aloitteestaan laadittiin ensimmäisen ohjelmavuoden keväällä kannanottoa aiheesta. Kannanottoon tuli lopulta mukaan useita muita järjestötoimijoita ja syksyllä julkaistu kannanotto saikin hyvin huomiota. Erityisen tärkeää oli se, että aloitteeseen tartuttiin kansanedustajien toimesta ja aloitteen pohjalta syntyi lakialoite jälkihuoltoiän nostamisesta. Jälkihuoltoiän nostamisen merkitys syrjäytymistä vähentävänä ja sukupolvien negatiivisen ketjun katkaisijana nähtiin tavoitteidemme mukaisesti merkittäväksi asiaksi. Lakialoite eteni käsittelyyn eduskunnassa ja tätä vuosikatsausta kirjoitettaessa tiedämme, että eduskunta päätti viimeisinä asioinaan nostaa lastensuojelun jälkihuoltoikä 25 ikävuoteen.

Kotimaan ohjelmassa on nostettu esiin useita muitakin merkittäviä teemoja, joissa tieto kehittämisen ja vaikuttamistyön tarpeesta nousee arjen työstä ja lasten suorasta tukemisesta. Yksi tällainen on toimintavuonna vahvaa näkyvyyttä saanut työmme lasten suojelemiseksi seksuaaliselta riistolta verkossa. Tämän työn osalta vaikuttamistyö ja järjestön asiantuntijarooli olivat erittäin vahvasti tuomassa lapsiin kohdistuvaa lapsenoikeus-rikkomusta esille, mutta myös tarjoamassa ratkaisukeinoja ongelmaan. Ohjelman ensimmäinen vuosi on osoittanut, että meillä on hyvät mahdollisuudet tehdä jatkossakin samanlaisia läpimurtoja, joiden myötä lasten oikeuksien tilanne Suomessa kohentuu ja lasten eriarvoisuus vähenee.

VUONNA 2018

1562

LASTA
TUKIPERHEISSÄ

263

LASTA
LOMAKODEISSA

801

LASTA SAI
TUKIHENKILÖN TUKEA

255

LASTA SAI
SPORTTIKUMMIN TUKEA

186

LASTA
PERHEHOIDOSSA

52

LASTA LASTENKODEISSA
JA NUORISOKODISSA

716

PERHETTÄ
ADOPTIONEUVONNASSA

15

LASTA ADOPTOITU
KV-ADOPTIOPALVELUN
KAUTTA

12636

KOHDATTUA NUORTA
VERKKONUORISO-
TOIMINNASSA

175

ASIAKASTA ADOPTION
JA PERHEHOIDON
JÄLKIPALVELUSSA

156

PERHETTÄ ODOTTAA
SIJAISLASTA JA ON
VALMENNUSSESSA

3190

VIHJETTÄ
OTETTIIN VASTAAN
NETTIVIHJEPALVELUSSA

67

LASTA
PERHEKUNTOUTUKSESSA

109

SIJAISPERHETTÄ
MUKANA TOIMINNASSA

10647

LASTA OSALLISTUI
PAIKALLISYHDISTYSTEN
TAPAHTUMIIN JA TOIMINTOIHIN

861

LASTA SAI
OPPIMATERIAALITUKEA

954

LASTA SAI
HARRASTUSTUKEA

79

LASTA SAI
MENTORIN TUKEA

EVÄITÄ ELÄMÄLLE 2018

Eväitä Elämälle -ohjelmalla on jo vuosien ajan tuettu vähävaraisten perheiden lasten opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia. Tavoitteena on edistää lasten yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja hyvää kehitystä. Ohjelmassa on kolme tukimuotoa: oppimateriaalituki toisen asteen opiskelijoille, harrastustuki alle 18-vuotiaille lapsille sekä mentorointi yläkoululaisille ja 10.-luokkalaisille.

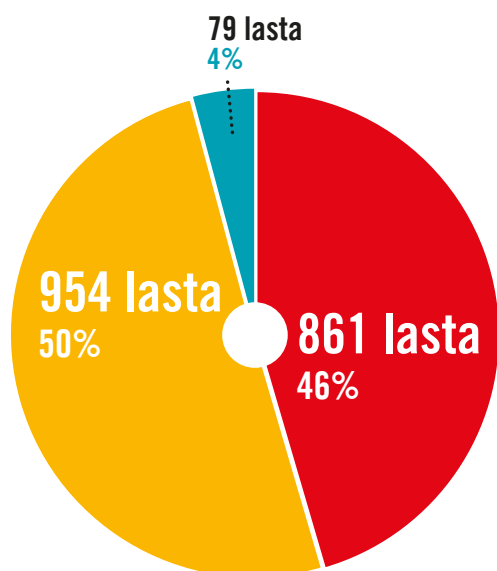
Tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä on selvästi kasvussa. Vuonna 2018 ohjelman kautta pystyttiin tukemaan **lähes 1900 lasta**, mikä on 21 % enemmän kuin edellisvuonna. Tukea jaettiin yhteensä **483 640 euroa**. Tukea saaneista lapsista 50 % sai harrastustukea, 46 % oppimateriaalitukea ja 4 % mentorointia.

Ohjelmaa toteutetaan valtakunnallisesti: vuonna 2018 mukana oli **59 Pelastakaa Lasten paikallisyhdistystä sekä 5 aluetoimistoa**. Ohjelma rahoitetaan täysin varainhankinnalla.

Suoran tuen rinnalla Pelastakaa Lapset tekee vaikuttamistyötä pysyvien ratkaisujen aikaansaamiseksi. Tavoitteena on, että jokaisen lapsen oikeudet koulutukseen ja vapaa-aikaan toteutuvat perheen varallisuudesta riippumatta.

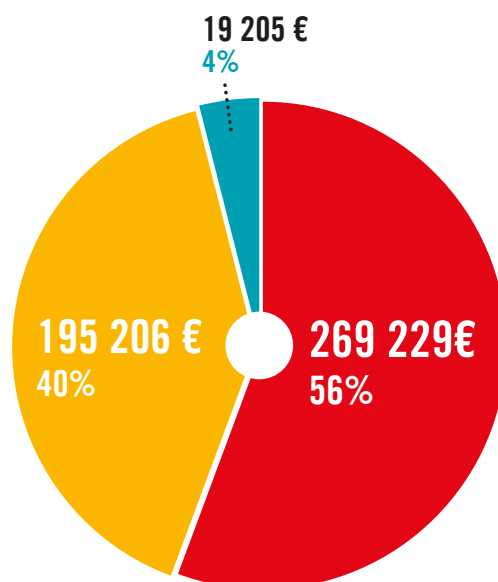

1894 LASTA SAI TUKEA

- Oppimateriaalituki
- Harrastustuki
- Mentorointi

TUKEMISEEN KÄYTETTIIN 483 640 EUROA

- Oppimateriaalituki
- Harrastustuki
- Mentorointi

PAIKALLISYHDISTYSTEN TOIMINTA VIREÄÄ

Yhdistykset edistävät omalla toiminnallaan koko järjestön yhteisiä päämääriä. Jäseniämme yhdistää halu auttaa ja toimia lasten hyväksi niin kotimaassa kuin maailmallakin.

Pelastakaa Lasten 76 paikallisyhdistyksen toiminta oli vuonna 2018 monipuolista. Yhdistykset tukivat ja auttoivat lapsia ja lapsiperheitä monin eri tavoin. Jäseniä oli yhteensä 4544. Jäsenet kertoivat tekevänsä keskimäärin 14,5 tuntia vapaaehtoistyötä kuukaudessa. Tämä kertoo, miten sitoutuneita ja aktiivisia jäseniä meillä on.

YHDISTYSTEN TÄRKEIMMÄT TOIMINTAMUODOT

Yhdistysten toimintaan osallistui vuoden 2018 aikana yli 10 000 lasta ja nuorta sekä lähes saman verran aikuisia. Yhdistykset avustivat noin 3000 lasta ja nuorta. Tukea myönnettiin eniten Eväitä Elämälle -ohjelman kautta lasten harrastamiseen ja nuorten koulunkäyntiin. Yhdistykset kokivat olevansa merkittäviä avustustomijoita omalla paikkakunnallaan. Erilaisia tapahtumia järjestettiin lapsiperheille yli 200 eli keskimäärin jokainen yhdistys järjesti vuoden aikana 3 tapahtumaa. Lapsen oikeudet ovat yhdistysten toiminnan perustana ja lapsen oikeuksien päivää juhlistettiin näyttävästi eri puolilla Suomea. Lisäksi lähes kaikki yhdistykset tekivät vaikuttamistyötä, mm. 2/3 yhdistyksistä osallistui Maksuton 2.aste -kampanjan toteuttamiseen. Yhdistyksille oli tärkeää myös paikallinen vaikuttamistyö, jossa he yhdessä lasten ja nuorten kanssa toimien vaikuttivat mm. kunnan päätäjiin.

Kuvassa: Vasemmalla Espoon paikallisyhdistyksen varapuheenjohtaja Anja Kosonen, toiminnantarkastaja Tarja Saarinen, rahastonhoitaja Eila Mäkelä, takana hallituksen varajäsen Satu Perko ja Saana Lehto.

Vantaan paikallisyhdistyksen hallitus:
Vasemmalta perustajajäsen Jouko Lähimäki, hänen takanaan puheenjohtaja Susanna Tapani, Heli Ojalehto, Hanna Nummelin-Niemi, rahastonhoitaja Sirpa Häkkinen ja edessä toinen perustajajäsenistä Leena Lähimäki.

LASTEN SUOJELU JA NETTIVIHJE

Pelastakaa Lasten asiantuntijat ovat työssään kiinnittäneet huomiota lasten itseottamien ja lapsista otettujen seksuaalissävytteisten kuvamateriaalien hallitsemattomaan leviämiseen ja päätymiseen epäasialliseen tai rikolliseen käyttöön. Pelastakaa Lapset halusi selvittää ilmiötä lasten ja nuorten kokemana ja teki laajan selvityksen, jonka tarkoituksena oli kartoittaa lasten ja nuorten kokemaa seksuaalista häirintää ja siihen liittyvää kiusaamista digitaalisessa mediassa. Selvityksen päätulos on, että seksuaalinen häirintä on yleistä 12–17-vuotiaiden lasten mukaan. 30 prosenttia oli kokenut häirintää viimeisen vuoden aikana ja häpeä on merkittävin syy, miksi lapset eivät kerro häirinnästä aikuisille. Selvitys pohjautuu kyselyyn, jonka Pelastakaa Lapset toteutti helmi-maaliskuussa 2018. Verkkopohjaiseen kyselylomakkeeseen vastasi yhteensä 3210 yläkoululaista ja lukiolaista. Selvitys on osa Suomen Safer Internet -toimintaa ja Euroopan laajuista yhteistyötä. Tavoitteena on edistää lasten turvallisuutta ja hyvinvointia digitaalisessa mediassa. Jokaisella lapsella on oikeus tulla suojelluksi kaikenlaiselta seksuaaliselta hyväksikäytöltä (LOS art. 34.) Pelastakaa Lapset raportoi selvityksen tulokset Lanzaroten sopimusta valvovalle komitealle.

Lapsiin kohdistuva seksuaaliväkivalta ja siihen liittyvä laittoman kuvamateriaalin leviäminen ei tunne valtioiden rajoja. Pelastakaa Lapset otti merkittävän askeleen kohti tehokkaampaa lasten suojelua verkossa. Toisena

Euroopan maana käytössämme on nyt Project Arachnid -huipputeknologiaa ja vahvistamme yhteistyötämme INHOPE- vihjepalveluverkoston Cybertip, Canadian Centre for Child Protection, kanssa. Yhteistyössä käytämme tehokasta teknologiaa lasten seksuaaliväkivaltaa todistavien kuvien ja videoiden poistamiseen verkosta. Poliisin lapsiuhrien tunnistus nopeutuu ja lapsista otetun laittoman kuvamateriaalin leviäminen verkossa katkaistaan aikaisempaa tehokkaammin.

Lasten suojelu ja Nettivihje sekä vaikuttamistyön asiantuntijat kommentoivat ja kirjoittivat kansainvälisessä yhteistyössä ohjeistusta YK:n lapsen oikeuksien lisäpöytäkirjan toimeenpanoon, joka koskee lapsikauppaa ja lapsiin kohdistuvaa seksuaalista väkivaltaa. Lisäksi olimme aktiivisia asiantuntijoita lapsen oikeuksien komitean pyytäessä asiantuntijalausuntoa lasten digioikeuksia koskevan yleiskommentin laatimiseksi.

Lastensuojelu ja Nettivihje toiminnon asiantuntijat ovat saaneet kutsuja kansainvälisiin konferensseihin luennoimaan muun muassa Bogotaan ja Osloon. Asiantuntijatyö on kansallisesti ja kansainvälisesti yhtä tunnetumpaa ja erityisasiantuntijuus aiheesta arvostettua. Lisäksi Lastensuojelu ja Nettivihje toteutti laajan #TurvallisestiVerkossa-kampanjan loppuvuonna 2018 lasten ja nuorten digiturvataitojen edistämiseksi.

Lasten suojelu ja Nettivihje -toiminnon asiantuntija Hanna-Leena Laitinen ja erityisasiantuntija Nina Vaaranen Valkonen.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

KOHTI DIGITAALISTA HYVINVOINTIA

Pelastakaa Lasten digitaalisen kohtaamisen työote vahvistui vuoden 2018 aikana ja toiminnan näkökulmaa laajennettiin verkkonuorisotyöstä kohti lasten ja nuorten digitaalisen hyvinvoinnin edistämistä.

Verkkonuorisotyö Netari aloitti nuortenillat Discord-alustalla ja sopi yhteistyöstä useissa Euroopan maissa toimivan Momion kanssa. Momio on 7–13-vuotiaille suunnattu turvallinen sosiaalinen media, jolla on Suomessa noin 20 000 vakituista käyttäjää. Kaiken kaikkiaan verkkonuorisotyössä kohdattiin vuoden 2018 aikana lähes 13 000 nuorta.

Auttavien palveluiden kehittämiseen tarkoitettulle Reconnect-hankkeelle saatiin STEA:lta kolmen vuoden rahoitus. Hankkeessa tunnistetaan ja kohdataan verkossa

erilaisia haavoittavassa asemassa olevia lapsia ja nuoria ja kehitetään heille uudenlaisia digitaalisia palveluita. Verkon ääri-ilmiöt, muun muassa väkivaltainen radikalisoituminen ovat puhuttaneet mediassa. Pelastakaa Lapset käynnisti vuoden 2018 lopulla RadicalWeb-hankkeen, jossa kartoitetaan verkossa ilmenevän ääriajattelun muotoja ja koulutetaan nuorten kanssa työskenteleviä ammattilaisia ilmiön tunnistamiseen ja siihen puuttumiseen. Sisäministeriön ja eurooppalaisten yhteistyökumppanien kanssa toteutettavan hankkeen on rahoittanut opetus- ja kulttuuriministeriö.

Digitaalisen työn asiantuntijamme vierailivat kouluissa ja olivat runsaasti esillä tiedotusvälineissä mm. nuorten mediankäyttöön, verkkoturvallisuuteen ja digitaaliseen hyvinvointiin liittyvien kysymysten myötä.

KANSAINVÄLISIÄ ADOPTIOITA

Vuosi 2018 oli kansainvälisen adoptiopalvelumme 34. toimintavuosi. Pelastakaa Lapset on sijoittanut yhteensä 1 859 lasta 11 eri maasta adoptioperheisiin Suomessa vuosien 1985-2017 aikana.

Vuoden 2018 aikana uuden perheen kauttamme sai 15 lasta (Kiinasta 5, Filippiineiltä 5, Thaimaasta 5). Edellisvuoteen nähden toteutuneiden adoptioiden lukumäärä laski kahdeksalla sisarusadoptioiden toteutuessa vähemmän kuin edellisvuonna. Samanaikaisesti toimintavuoden aikana uusien adoptionhakijoiden lukumäärä kasvoi aktiivisen tiedotustoimintamme vaikutuksesta. Adoptioyhteistyötä tehtiin em. maiden lisäksi myös Bulgarian kanssa, jonne ensimmäiset hakemukset toimitettiin vuonna 2015 ja josta ei vielä saapunut lapsia Suomeen.

Jokaista toteutunutta adoptiota kohden on tehty perusteellista ja monivaiheista valmistavaa työtä ulkomaisten yhteistyötahojemme taholla. Syyt lasten tarvitsemaan adoptioon ovat moninaiset, mutta yhteistä on se, että lapsilla on varhaisten erokokemusten lisäksi laitos- ja sijaisperhetaustaa, minkä huomioimme koko adoptioprosessin ajan sopivien perheiden etsimisessä ja valmentamisessa. Saapuneet lapset olivat iältään 1-6-vuotiaita.

- Alle 2-vuotiaita sijoitettiin 2 lasta
- 2-3-vuotiaita 7 lasta
- 4-5-vuotiaita 4 lasta
- 6-vuotiaita 2 lasta

Sijoitetuista lapsista 8 olivat poikia ja 7 tyttöjä. Yhteistyökumppanimme tekevät arvokasta työtä lasten valmentamiseksi adoptiosijoitusta varten ja silloin, kun lapsen ikä- ja kehitystaso sen mahdollistavat, lapsen mielipiteen kuuleminen adoptioprosessissa huomioidaan.

ADOPTIOHAKIJOIDEN VALMENNUSTA

Oma roolimme vastaanottavan maan adoptiopalvelunantajana on löytää yhteistyötahoillemme ja adoptiovanhemmuuteen soveltuvia hakijoita. Annamme tietoa ja ohjaamme adoptionhakijoiden adoptioprosessia sekä valmistamme perhettä lapsen kohtaamiseen. Adoptionhakijoita (84) avustettiin adoptiokontaktin valinnassa, adoptioluvan hakemisessa ja adoptioasiakirjojen kokoomisessa. Adoptionhakijoita koulutettiin mm. Kansainvälinen adoptioprosessi ja kohdemaat -infoissa (9 tilaisuutta) ja Kohdemaat tutuksi -tilaisuuksissa neljästi. Näihin tilaisuuksiin osallistui yhteensä 168 henkeä. Lapsen kohtaaminen hakumatkalla -työpajoja järjestettiin kaksi kertaa (osallistujia 25). Hakijoiden valmiuksia lapsen fyysisiin erityistarpeisiin tuettiin järjestämällä kaksi Adoptiolapsen terveydentila luentopäivää (147 osallistujaa). Odottajien ilta -tilaisuus järjestettiin yhteistyössä Illume-tuotantoyhtiön kanssa järjestämällä Kuuty-

tö-dokumentin näytöstilaisuuksia. Dokumentti kertoi Thaimaan biologisten äitien kokemuksesta adoptioissa ja ohjaaja Anna Korhonen kertoi elokuvan teosta näytöksen jälkeen. Perhetapahtumapäivään osallistui 76 henkeä vuosina 2015-2018 lapsen saaneista perheistä. Päivän aikana lapsille ja vanhemmille oli paljon yhteisiä toimintoja ja vanhemmat saivat virikkeitä lapsen ja vanhemman välisen vuorovaikutuksen tukemiseen mm. theraplay-menetelmän kautta. Perheet tapasivat toisiaan ja kohtasivat myös adoptiopalvelun työntekijöitä.

ASIAKASPALVELUA JA VIESTINTÄÄ

Uusien alkavien adoptioprosessien lukumäärä kasvoi 47%:lla ja palasi vuoden 2016 tasolle. Palveluhenkinen ja sensitiivinen asiakaspalvelu mahdollistaa hakijoiden tilanteen tuntemisen, mikä on tärkeä osa prosessin turvaamista niin ulkomaisten yhteistyökumppaneidemme kuin asiakkaidemme suuntaan. Uusien adoptionhakijoiden löytäminen on merkittävä haaste perheellistymisen hidastuttua ja adoptionhakijoiden lukumäärien ollessa alhaisia. Julkaisimme lehdistötiedotteen adoptionhakijoiden pulasta ja rohkaisimme ihmisiä lähtemään ajoissa liikkeelle ajatellen Suomen ja kohdemaiden adoption yläikärajaja. Suomen lehdistö uutisoi laajasti tämän tiedotteemme pohjalta ja yhteydenotot adoptiopalveluun lisääntyivät myös tämän viestinnän myötä.

Tiedotusta toteutettiin lisäksi sosiaalisen median kautta, jonne tuotimme Kiina-erityistarveadoptiosta kertovan videon. Osallistuimme suomalaisten adoptiotoimijoiden yhteiseen #Adoptionilo-viikon toteuttamiseen maaliskuussa 2018. Tempaus järjestettiin toista kertaa ja sillä levitetään adoptiomyönteisyyttä sosiaalisessa mediassa. Teimme yhteistyötä myös adoptioneuvontaa antavien työryhmien kanssa, jotta heillä on käytössään asiakasohjauksessaan ajantasaista tietoa adoption tarpeesta olevista lapsista ja adoptioprosesseista kontaktimaisamme.

MONIPUOLISTA JÄLKIPALVELUA

Voimakkaimmin kasvanut adoptiotyön osa-alue on adoption jälkipalvelutyö. Huomioimme tässä työssä ulkomaisten yhteistyötahojemme toiveita jälkipalvelukysymyksissä. Annamme asiakasohjausta sekä teemme yhteistyötä ulkomaisten adoptioviranomaisten kanssa mm. adoptoidun taustoihin liittyvissä tiedusteluissa ja juurimatkoissa. Ylläpidämme Suomen adoptiolainsäädännön mukaista adoptioarkistoa ja annamme ohjausta ja tukea tietoihin tutustuville adoptiolain mukaisesti. Asiakastyö rahoitetaan valtiolta saadun palvelunantajien jälkipalvelutyön avustuksen turvin (rahoitus saadaan ja raportoidaan Valviralle). Vuonna 2018 jälkipalveluasiakkuuksia oli 82. Elokuussa 2018 järjestimme ryhmäjuurimatkan Pietariin ja Petroskoihin. Matkalle osallistui 15 perhettä, joissa oli yhteensä 35 henkeä, joista 17 olivat 7 - 27-vuotiaita adoptoituja lapsia ja nuoria. Matkaa pohjustettiin starttitapahtumalla, jossa ryhmäytymistä tuettiin ja realisoitiin matkaan liittyviä odotuksia sekä

käytiin läpi ja valmistauduttiin matkaohjelmaan. Ryhmä kokoontui myös yhteen matkan jälkeen, keskustelemaan ja käsittelemään matkalla koettua. Matkan ohjauksesta vastasi 9-henkinen tiimi, joka koostui adoptiopalvelun henkilökunnasta, adoptioevonnan sosiaalityöntekijöistä, nuoriso-ohjaajista sekä paikallisista oppaista.

Adoptiopalvelu edistää lapsen oikeuksien toteutumista adoptioprosessissa myös osallistumalla eurooppalaisen adoptiopalvelunantajien kattojärjestön EurAdoptin sekä Pohjoismaisen adoptioevoston (NAC) toimintaan. Adoptiopalvelun päällikkö Irene Pärssinen-Hentula toimii NAC:n puheenjohtajana toimikaudella 2017-2019. Vuonna 2018 pohjoismaista yhteistyötä tiivistettiin ensimmäistä kertaa järjestetyllä NAC Members meeting -työkokouksella, johon adoptiopalvelumme osallistui. #Adoptionilo -kampanja toteutettiin ensi kertaa yhteistyössä muiden Pohjoismaisten adoptiopalvelunantajien kanssa.

Yritysyhteistyö mahdollisti erityislastenkoti Kaislaan viihtyisät puitteet, kun BO LKV lahjoitti yhteistyökumppaneidensa kanssa kodinomaisen sisustuksen.
Kuva: Mikael Pettersson

LAADUKASTA PALVELUTOIMINTAA

Pelastakaa Lapset vastaanotti kolmannen SHQS-laaduntunnustuksen lastenkodeille ja perhekuntoutusyksiköille. Olemme lastensuojelun toimijoiden pioneerien joukossa läpäisseet laaduntunnustuksen kriteerit sinnikkään työn tuloksena ensimmäisen kerran jo vuonna 2012 ja kyenneet ylläpitämään laatuohjelman edellyttämää tasoa siitä lukien. Tämänkertaisen ulkoisen auditoinnin yhteydessä saimme erityiskiitosta siitä, miten lasten osallisuus näkyy meidän prosesseissamme. Tämä on meille lasten oikeuksia ja osallisuutta ajavana järjestönä erityisen mieleinen maininta.

Erityislastenkoti Kaislan toiminta käynnistyi vuonna 2018. Saimme laajennettua toimintaa luomalla uuden toimintakonseptin kaksiosastoisesta, lasten psyykkisten pulmien hoitoon ja kuntoutukseen perehtyneestä yksiköstä. Rekrytoimme osaavan henkilöstön ja hoitopaikat täyttyivät nopeasti.

Perhekuntoutusyksikkö Suvikumpu täytti kesällä 5 vuotta. Suvikumpu on hienosti lunastanut paikkansa Turun seudulla ja monenlaiset perheet ovat saaneet tarvitsemaansa apua.

Olemme toteuttaneet Kansa-koulu-hankkeen mukaisia kirjaamisvalmennuksia koko henkilöstölle. Valmennusta seurauksena asiakasdokumentoinnin tasoa saatu entisestään kohennettua ja osallistava kirjaaminen on lähtenyt mukavasti käyntiin.

Palvelutoiminnan johtaja Anu Lehto ja kehittäispäällikkö Tove Lönnqvist vastaanottivat laaduntunnustuksen.

PERHEHOITO KOTOUTTAA

Perhehoidossa asuminen on mahdollista myös ilman huoltajaa maahan tulleelle lapselle. Perhehoito kotouttaa! – Ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten perhehoidon kehittäminen Suomessa -hanke on vuoden 2018 aikana mallintanut ns. kotouttavan perhehoidon prosessin.

Nyt myös Suomessa oleskeluluvan saanut lapsi voi päästä asumaan hyvin valmennettuun sijaisperheeseen ja perhe saa tehtävänsä tukea. Hankkeessa on yhdessä TEM:n, ELY-keskusten ja kuntatoimijoiden kanssa selvitetty perhehoidon toteuttamiseen liittyviä juridisia ja organisatorisia asioita. Suomessa perhehoitoa ohjaa perhehoitolaki (263/2015), jossa määritellään perhehoitajan ja sijoittajan vastuut, velvollisuudet ja oikeudet. Ilman huoltajaa tulleiden lasten perhehoidon mahdollistaa laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) ja sosiaalihuoltolaki (1301/2014). Kotouttava perhehoito voi jatkua jälkihuoltona lapsen täysi-ikäistyttyä aina 21-vuotiaaksi asti.

Hankkeen tehtävänä on ollut myös kotouttavan perhehoidon sijaisperheiden valmennusmateriaalin kehittäminen. Valmennuksen käsikirja saatiin valmiiksi ja se julkaistaan vuoden 2019 aikana. Vuonna 2018 perhehoidon valmennuksen aloitti 11 perhettä ja kolme lasta siirtyi perhehoitoon. Kaiken kaikkiaan kuusi lasta on päässyt asumaan perhehoitoon. Perheitä on tuettu sosiaalityöntekijän psykososiaalisen tuen keinoin, järjestämällä lisäkoulutusta ja työnohjausta. Myös lapsille järjestettiin vertaistukea.

Kokemukset perhehoidosta ovat olleet rohkaisevia. ”Sijaisvanhemmaksi ryhtyminen on ollut minun elämäni parhaita päätöksiä. Onneksi olen uskaltanut, onneksi mieheni on ollut samaa mieltä!”, sanoo eräs sijaisvanhempi. Myös perhehoitoon muuttaneet lapset ovat olleet onnellisia saamastaan mahdollisuudesta. Näin kertoi yksi nuori: ”Halusin perheeseen, koska se auttaa oppimaan nopeammin suomen kielen, kun sitä puhuu koko ajan. On kivaa, kun on perheen kanssa, silloin kaikki menee hyvin. Minun on hyvä asua tässä perheessä vielä pitkään, minulla ei ole kiire muuttaa omaan asuntoon.”

Kotouttavan perhehoidon mahdollistumiseksi myös tulevaisuudessa hankkeessa alettiin työstää kahta videota: video toiminnassa olevasta sijaisperheestä sekä lapsille tarkoitettu perhehoidosta kertova animaatio.

Oleskeluluvan saaneelle Makelle sijaisperheeseen tutustuminen mahdollisti hänen kaipaamansa uudet ihmissuhteet ja muuton mukavaan perheeseen.

VARAUTUMISTA JA VALMIUSSUUNNITTELUA

Pelastakaa Lasten varautumista ja valmiutta vastata viranomaisten tukena lapsia sekä perheitä koskettaviin kriisi- ja häiriötilanteisiin kehitettiin ja laajennettiin vuoden aikana. Keskeisiä yhteistyökumppaneita olivat mm. Suomen Punainen Risti, Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK sekä turvallisuus- ja sosiaalialan viranomaiset.

Alueellisen ja paikallisen valmiusverkoston rakentaminen aloitettiin Pelastakaa Lasten aluetoimistojen ja paikallisyhdistysten vapaaehtoisten kanssa. Itä-Suomen aluetoimiston Perheentalossa Joensuussa kartoitettiin Perheentalon tilojen, henkilökunnan ja toimintojen käyttömahdollisuuksia erilaisissa kriisitilanteissa.

Järjestöyhteistyö laajeni, kun Pelastakaa Lapset liittyi Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) ja Naisten valmiusliiton jäseneksi. Yhteistyössä keskityttiin lasten huomioimiseen valmiuskoulutuksissa ja -harjoituksissa. Naisten valmiusliiton NASTA-valmiusharjoituksiin suunniteltiin Lapset kriisissä –koulutuskokonaisuus.

Pelastakaa Lasten vuonna 2015 Suomeen ja turvapainkanhakijoiden vastaanottokeskuksiin tuomaan Lapsiystävällinen tila –toimintaa (LYT) mallinnettiin Suomessa tapahtuviin laajoihin onnettomuus- ja häiriötilanteisiin. Käytännössä LYT-toimintaa sovellettiin Etelä-Karjalassa Eksoten valmiuskeskuspilotissa. Mallissa Eksote ja kunta varautuvat avaamaan valmiuskeskuksen vaikkapa myrskyn aiheuttaman pitkittyneen sähkö- ja vesikatkon takia. Eksote on koonnut valmiuskeskukseen viranomaiset, järjestöjä ja vapaaehtoisia, joilla on oma palvelu tai muu tehtävä valmiuskeskuksessa. Pelastakaa Lasten rooli keskuksessa on Lapsiystävällisen tila -toiminnan järjestäminen työntekijöiden ja vapaaehtoisten voimin.

Yhteistyökumppanit toivottivat Pelastakaa Lapset tervetulleeksi yhteistyöverkostoihin ja kokivat, että lapsiin erikoistuneelle toimijalle ja osaamiselle on tarvetta. Erään turvallisuusalan järjestön edustaja kiteytti, ettei olisi vielä muutama vuosi sitten osannut kuvitellaakaan Pelastakaa Lapsia varautumiskuvioissa, mutta hän nyt on huomannut, että tärkeä paikka ja rooli ovat löytyneet.

KANSAINVÄLINEN TYÖ TAVOITTI MILJOONIA

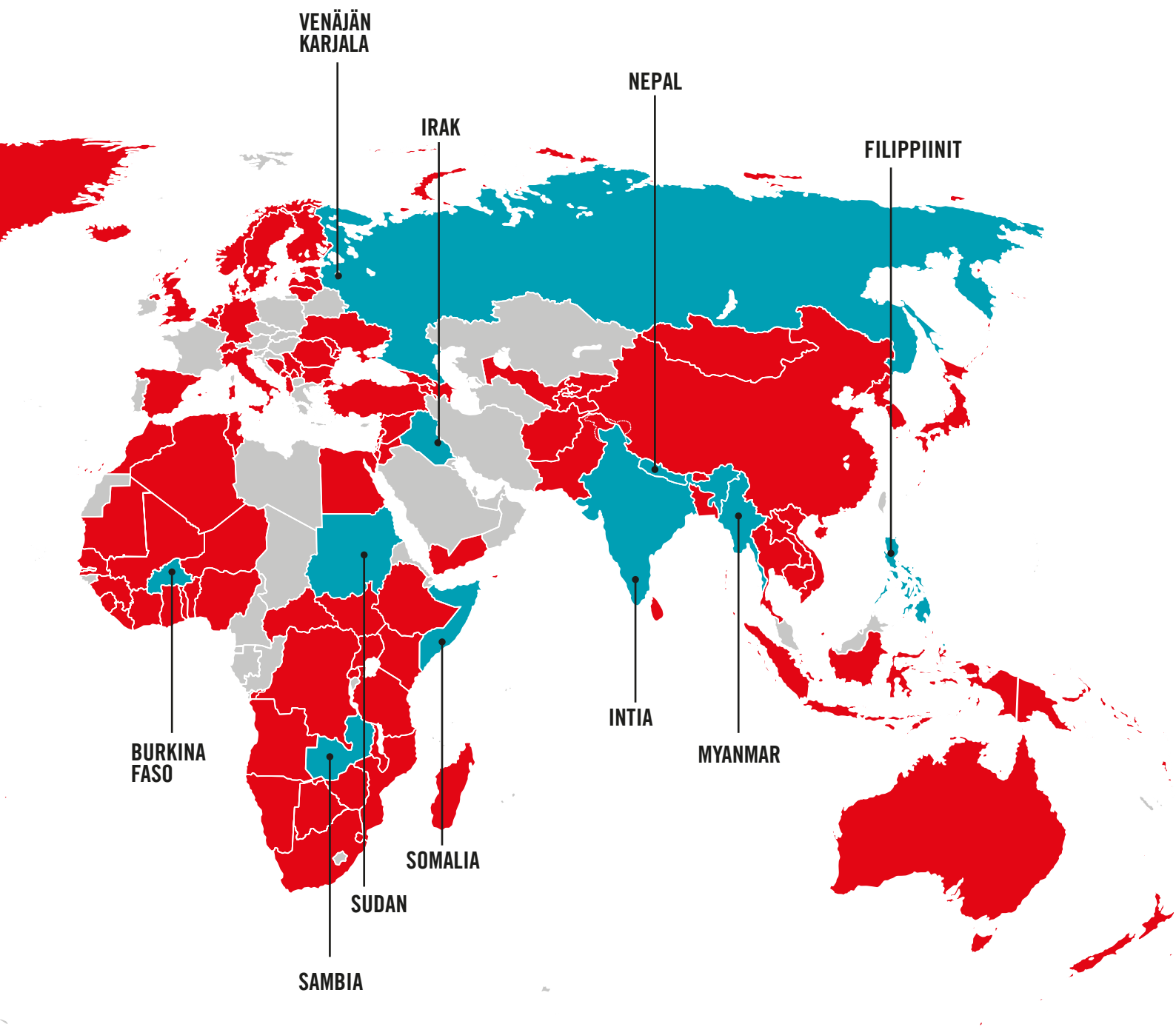
Osana maailmanlaajuisia liikettä toimimme sen puolesta, että oikeus eloonjäämiseen, kehitykseen ja kasvuun turvallisessa ympäristössä toteutuisi jokaisen lapsen kohdalla. Yhdenkään alle viisivuotiaan lapsen ei tulisi menehtyä ehkäistävissä oleviin syihin. Kaikkien lasten tulee saada laadukasta perusopetusta ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ei tule enää suvaita.

Kansainvälisen kattojärjestön sekä 28 jäsenjärjestön muodostama Pelastakaa Lapset -liike toimi lasten hyväksi 118 maassa vuonna 2018. Maailmanlaajuisesti Pelastakaa Lapset tavoitti suoraan omalla toiminnallaan tai kumppaniensa työn kautta 40,8 miljoonaa lasta, joista puolet on tyttöjä. Välillisesti tavoitimme 93 miljoonaa lasta. Aikuisia tavoitettiin suoraan 24,9 miljoonaa, joista yli 70 prosenttia on naisia.

Suomen Pelastakaa Lasten kansainvälinen toiminta vuonna 2018 painottui vuosien 2017–2021 kattavan ohjelman mukaisesti viiteen eri temaattiseen toiminta-alueeseen. Toiminnassamme keskityimme lasten suojeluun, lapsikäyhyyden vähentämiseen sekä lasten koulutuksen edistämiseen. Lisäksi paransimme lasten terveyttä ja ravitsemusta sekä työskentelimme sen eteen, että toimintamme piirissä olevat tahot, mukaan lukien paikalliset yhteisöt ja kohdemaittemme viranomaiset huomioisivat ja edistäisivät lapsen oikeuksien toteutumista. Kaikessa toiminnassamme vahvistettiin lasten osallisuutta sekä lisättiin sukupuolten tasa-arvoa.

Omilla hankkeillamme edistimme lapsen oikeuksia ja rakensimme kaikkein heikoimmassa asemassa oleville lapsille parempaa tulevaisuutta yhdeksässä maassa Afrikassa, Aasiassa ja Lähi-Idässä sekä Venäjän Karjalassa. Tämän lisäksi tuimme ja osallistuimme Pelastakaa Lasten humanitaarisiin avustusoperaatioihin muun muassa sodista kärsivässä Syyriassa ja Jemenissä sekä maanjäristyksestä ja tsunamista kärsivässä Indonesiassa. Bangladeshissa osallistuimme hätäapuun Myanmarista väkivallan vuoksi paenneiden lasten ja perheiden hyväksi. Useimmat toimintamaistamme kuuluvat maailman vähiten kehittyneisiin ja hauraisiin maihin.

- Suomen Pelastakaa Lasten hankemaat (Burkina Faso, Filippiinit, Intia, Irak, Myanmar, Nepal, Venäjä (Venäjän Karjala), Somalia, Sudan, Sambia)
- Kansainvälisen Pelastakaa Lapset –järjestön toimintamaat

ÄÄRIMMÄISEN KÖYHYDEN VÄHENTÄMINEN

Toiminnassamme **äärimmäisen köyhyden vähentämiseksi** tuettiin perheitä saamaan turvatumppaa toimeentuloa kehittämällä yhdessä viranomaisten ja paikallisten yhteisöjen kanssa sosiaaliturvan palveluja ja etuuksia niin, että nämä huomioisivat aiempaa paremmin lasten tarpeet. Lapsilähtöistä sosiaaliturvaa vahvistavilla hankkeilla toimimme myös sen puolesta, että olemassa olevat palvelut ja tuet saavuttaisivat nimenomaan niitä lapsia ja perheitä, jotka eniten tarvitsevat tukea. Sen lisäksi, että perheitä autettiin oikein kohdistetuilla tukitoimilla pääsemään toimeentulovaikeuksiensa yli, varmistettiin myös, että lasten terveys ja ravitsemus paranisivat. Perheiden saatua oikea-aikaista ja oikein kohdistettua tukea, monet lapset välttyivät lapsityöltä ja lapsiavioliitoilta, samalla kun heidän koulunkäyntinsä jatkuminen tuli turvatuksi.

Burkina Fason Dédougoun alueella elävän Konaté Drissan (keskellä) perheen lapset ovat voineet jatkaa koulunkäyntiään lapsilähtöistä sosiaaliturvaa kehittävän toimintamme myötä. Perhettä tuettiin saamaan raha-avustusta sekä kehittämään maanviljelystään. Tuki oli tarpeen, sillä perheen tulot eivät yksinkertaisesti riittäneet kymmenen lapsen perustapeista huolehtimiseen. Burkina Fasossa lähes 3000 perhettä sai työmme kautta apua toimeentuloonsa vuoden 2018 aikana. Kuva: Max Holm / Pelastakaa Lapset

LASTEN KOULUTUS

Lasten koulutuksen edistämiseksi varmistettiin heidän pääsynsä laadukkaan ja lapsiystävälliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen piiriin. Tällä toiminnalla tuetaan lasten siirtymistä varsinaiseen perusopetukseen sekä edistetään heidän myöhempiä oppimistuloksiaan sekä yleistä myönteistä kehitystä.

Myanmarissa lähes 7500 lasta, joista yli puolet on tyttöjä, oli tukemamme varhaiskasvatuksen piirissä vuonna 2018. Varhaiskasvatuksessa olevat lapset menestyvät koulussa paremmin, ja myös keskeyttävät koulunkäynnin muita ikätovereitaan harvemmin. Nokian tuella jatkamme vuonna 2015 käynnistettyä toimintaa laadukkaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämiseksi Hispawin ja Oak Twinin alueilla.

Kuva: Pelastakaa Lapset

LASTEN SUOJELU

Lasten suojelun järjestelmiä vahvistettiin yhteistyössä paikallisten yhteisöjen sekä viranomaisten kanssa niin, että lapset saavat aiempaa vahvempaa suojelua kaikelta väkivallalta, välinpitämättömältä kohtelulta ja hyväksikäytöltä. Sen lisäksi, että yhteisöllisiä ja virallisia järjestelmiä kehitettiin vastaamaan lasten nimenomaisiin tarpeisiin, vahvistettiin eri toimijoiden kykyä toimia lasten suojelemiseksi myös kriisitilanteissa, kuten humanitaarisissa katastrofeissa.

LASTEN TERVEYS JA RAVITSEMUS

Lasten terveyteen ja ravitsemukseen liittyvässä toiminnassamme edistimme lasten ja heidän perheidensä pääsyä ilmaisten tai kohtuuhintaisten terveyspalvelujen piiriin. Lasten terveydentilan sekä ravitsemuksen parantamisessa painotettiin myös ennaltaehkäiseviä keinoja, kuten terveyskasvatusta.

Sudanin Pohjois-Kordofanin alueella elävä 1,5-vuotias Adan sairastui vaikeaan ripuliin ja hänen tilansa alkoi heiketä. Avullamme tyttö vietiin sairaalaan, jonka toimintaa myös tuemme. Sairaalahoitoon sekä tämän jälkeen jatkuneen ravitsemusohjelman myötä tyttö on toipunut hyvin. Äiti Zainab sai myös ohjausta lasten ravitsemuksesta. EU:n tuella toteuttamalla hankkeellamme tavoitimme vuoden aikana terveyttä ja ravitsemusta edistävillä toimilla suoraan yli 30 000 lasta.*
Kuva: Pelastakaa Lapset

LAPSEN OIKEUKSIEN TOTEUTUMINEN

Lapsen oikeuksien toteutumista edistettiin vaikuttamalla toimintamme piirissä oleviin toimijoihin, paikallisiin yhteisöihin, viranomaisiin sekä myös yrityksiin niin, että nämä aiempaa paremmin huomioisivat lapsen oikeudet omassa toiminnassaan. Kohdemaissamme, sekä myös Suomessa vaikutimme päättäjiin, jotta lapsen oikeudet turvattaisiin kattavammin lainsäädännössä, poliittisessa päätöksenteossa sekä julkisen sektorin määrärahojen kohdistuksissa.

Nepalissa myötävaikutimme syyskuussa 2018 voimaan astuneen lapsia koskevan yleislain syntyyn ja muotoiluun. Laki määrittelee aiempaa yksityiskohtaisemmin lapsille kuuluvat oikeudet ja asettaa myös lasten kansa tekemisissä oleville velvollisuuden ilmoittaa viranomaisille lapsiin kohdistuvista rikkomuksista.

KATASTROFIRISKIEN VÄHENTÄMINEN

Katastrofiriskien vähentäminen oli osana kaikkea toimintaamme, sillä kohdemaamme ovat lähes kaikki luonnonkatastrofien tai konfliktien koettelemia. Tuimme paikallisia yhteisöjä ja viranomaisia kasvattamaan valmiuksiaan suojella lapsia. Vahvistimme myös lasten ja heidän perheidensä kykyä varautua ja toimia eri kriisitilanteissa sekä selviytyä niiden yli.

APUA ÄÄRIMMÄISESSÄ KÖYHYDESSÄ ELÄVILLE LAPSILLE NEPALISSA

Nepalissa autamme äärimmäisessä köyhydessä eläviä perheitä saamaan turvampaa toimeentuloa kehittämällä yhdessä viranomaisten ja yhteisöjen kanssa sosiaaliturvan järjestelmiä.

Nepalin hallitus on ottanut sosiaaliturvan yhdeksi keskeiseksi keinoksi torjua äärimmäistä köyhyyttä sekä ehkäistä ja vähentää lapsiköyhyyden haitallisia vaikutuksia. Sosiaaliturvan kattavuuden lisäämisen sekä uusien tukimuotojen käyttöönoton myötä sosiaaliturvan piirissä on noin 2,2 miljoonaa ihmistä maanlaajuisesti.

Vähäinen tietämys, puuttuvat asiakirjat tai puutteelliset viranomaisiedot sekä pitkät etäisyydet ovat yhä merkittäviä syitä siihen, että äärimmäisessä köyhydessä elävät perheet eivät osaa tai voi hakea heille kuuluvia etuuksia. Pelastakaa Lasten kehittämän toimintamallin mukaisesti olemme edistäneet sosiaaliturvan saavutettavuutta, kattavuutta sekä lapsilähtöisyyttä. Järjestelmien kehittämisen myötä voidaan tukea tarvitsevat aiempaa paremmin tunnistaa ja saattaa tukitoimien piiriin.

Väestön ja erityisesti vaikeassa asemassa olevien perheiden tietoisuutta saatavilla olevista tukimuodoista ja julkisista palveluista on lisätty muun muassa tiedotuskampanjoilla ja kohdistetuilla koulutuksilla. Jotta

viranomaisten tiedot mahdollisia tukitoimia tarvitsevista lapsista ja perheistä olisivat ajan tasalla, olemme antaneet täydentävää koulutusta väestötietojärjestelmien ylläpidosta ja tietojen päivityksestä.

Kaikkein vaikeimmassa asemassa olevien lasten ja perheiden tultua tunnistetuksi kartoitustoiminnan myötä, olemme tukeneet lasten huoltajia hakemaan heille kuuluvia etuuksia. Samalla olemme vahvistaneet paikallisten viranomaisten kykyä tarjota vastaavaa palvelua laajemmin perheille ja muille kansalaisille. Kaikessa toiminnassamme lisäämme sosiaaliturvan järjestelmien läpinäkyvyyttä sekä viranomaisten vastuullisuutta. Tuemme viranomaisia muun muassa siinä, että sosiaaliturvan palveluista, etuuksista ja päätöksistä tiedotetaan julkisesti.

Lapsilähtöisen sosiaaliturvan kehittämiseen on Nepalissa liitetty, kuten kaikissa muissakin kohdemaissamme, monimuotoista lasten kasvatusta, kehitystä ja huolenpitoa vahvistavaa toimintaa. Lasten huoltajille tarjotaan muun muassa koulutuksia vanhemmuuden tueksi, koulujen ja vanhempien välistä yhteydenpitoa tehostetaan ja terveydenhoitoa tuetaan seuraamaan lasten kehitystä, ravitsemusta ja terveydentilaa.

TULOKSIA TOIMINNASTAMME

Sosiaaliturvan kattavuus ja ahdingossa olevien perheiden pääsy sosiaaliturvan piiriin on tilastojen valossa selkeästi suurempi kohdealueillamme Sindhupalchokin ja Kavrepalanchokin piirikunnissa verrattuna vastaaviin alueisiin, jotka eivät ole toimintamme piirissä.

- Lapsiköyhyttä vähentävä toimintamme tavoitti Nepalissa suoraan 12 000 lasta vuonna 2018.
- Vuodesta 2011 yhteistyössä paikallisten viranomaisten ja yhteisöjen kanssa kehittämämme erityinen tukimuoto vanhempansa menettäneille tai muutoin vaikeassa asemassa oleville lapsille – *Child Endowment Fund* – otettiin pohjaksi kesäkuussa asetuksen muodossa hyväksytyyn uuteen sosiaaliturvan tuen malliin. Toiminta-alueillamme 810 lasta on jo tämän uuden tuen piirissä.
- Viimeisten viiden vuoden aikana kehittämämme toimintatapoja otetaan nyt käyttöön muuallakin maassa. Esimerkiksi julkisia kuulemisia sosiaaliturvan etuuksista toteutetaan Pelastakaa Lasten aloitteen mukaisesti jo yli 100 paikallisessa hallinnon piirissä eri puolilla maata.
- Vuoden 2018 aikana tuettiin yhteensä 821 ihmistä, eli lähes puolta kartoitusten myötä tunnistetuista tukea tarvitsevista, rekisteröitymään ja hakemaan erilaisia heille kuuluvia etuuksia. Yhteensä 348 lasta tuettiin saamaan lapsiavustusta tai vammaistukea. Mahottarin piirikunnassa tuettiin lisäksi 554 lasta saamaan yleistä alle viisivuotiaille lapsille tarkoitettua avustusta.
- Alipainoisten lasten osuus valtion myöntämää lapsiavustusta saavien alle viisivuotiaiden keskuudessa väheni vuoden 2018 aikana 37,6 prosentista 23,8 prosenttiin.
- Opetukseen säännöllisesti osallistuvien 5–14-vuotiaiden lasten osuus lisääntyi edellisvuodesta 3,4 prosenttia, ollen 36,24 prosenttia vuoden 2018 lopussa. Vuosiluokalta seuraavaan siirtyvien oppilaiden määrä lisääntyi 3,9 prosenttia ollen 80,3 prosenttia uuden lukuvuoden alkaessa.

Nepalin Roshin piirikunnassa elävä 13-vuotias Fursang* oli vaarassa pudota koulusta, koska hänen isovanhemmillaan ei ollut varaa ostaa hänelle pakollisia koulutarvikkeita. Tukemme myötä poika saa nyt säännöllistä avustusta ja hänen koulunkäyntinsä jatkuminen on turvattu. Autoimme myös isovanhempia saamaan muuta valtion myöntämää tukea.

Kuva: Indri Kumari Pakhrin / Pelastakaa Lapset

TUKEA VANHEMMUUTEEN

Vuonna 2018 edistettiin toimintamaissamme lasten vanhempien ja muiden huoltajien kykyä huolehtia lapsistaan. Vanhemmuutta vahvistettiin osana lapsilähtöistä sosiaaliturvaa edistäviä toimia, lasten suojelua vahvistavissa hankkeissa sekä humanitaarisessa avussa konflikteista tai luonnonkatastrofeista kärsivien hyväksi.

Eri tutkimukset ovat selkeästi osoittaneet sen, että mikäli sosiaaliturvan etuuksien tai muun rahallisen tuen saajille annetaan koulutusta hyvästä vanhemmuudesta, saadaan perheiden ja lasten tilanteessa aikaan laajempia, merkittävämpiä ja kestävämpiä myönteisiä muutoksia. Vanhemmuuden tukemisella voidaan merkittävästi edistää myös lapsen psykososiaalista ja kognitiivista kehitystä.

Vanhemmuutta vahvistavassa toiminnassamme hyödynnettiin uutta kehittämäämme hyvän vanhemmuuden toimintamallia. Tämä perustuu norjalaisten professorien **Karsten Hundeiden** ja **Henning Ryen** kannustavan vuorovaikutuksen ohjelmaan (International Child Development Programme).

Tämä ohjelma painottaa myönteistä ja lasta kunnioittavaa vuorovaikutusta, jossa lapsi kohdataan kokonaisena ja sellaisena kuin hän on. Huomiota kiinnitetään enemmän lapsen vahvuuksiin kuin heikkouksiin. Vastaavasti tuetaan vanhempia tunnistamaan omia vahvuuksiaan. Keskeistä on tukea huoltajia ymmärtämään, miten heidän oma suhtautuminensa vaikuttaa lapseen ja tämän kehitykseen. Myös vanhempien taitoja tukea lasten kykyä hallita ja säädellä itseään lisätään.

Lapsen oikeuksilla on keskeinen sija koulutusohjelman mallissamme. Lasten huoltajille ja muille aikuisille järjestettyyn vanhemmuutta tukevaan toimintaan liitetään myös aihekokonaisuuksia, jotka ovat erityisen tärkeitä kyseessä olevassa toimintaympäristössä. Tällaisia teemoja ovat esimerkiksi lasten aliravitsemuksen ehkäisy ja hoito, koulunkäynnin turvaaminen tai lapsityön vähentäminen. Toiminnassa mukana olevat perheet saavat myös tietoa ja taitoja taloudenpidosta sekä toimeentulonsa vahvistamisesta. Laajentaaksemme toiminnan vaikutavuutta hyödynnämme ja vahvistamme esimerkiksi vertaistuen verkostoja.

Kuuden lapsen äiti Khadra elää perheensä kanssa vaikeissa oloissa maan sisäisten pakolaisten leirillä Somalimaan pääkaupungin Hargeisan ulkopuolella. Osana lapsiköyhyyttä vähentävää hanketta Khadran perhe on saanut säännöllistä rahanavustusta kattamaan polttavimpia tarpeita. Khadra osallistui 149 muun äidin sekä 681 lasten kanssa 12 viikkoa kestävään hyvän vanhemmuuden koulutusohjelmaan.

”Olen oppinut niin paljon hyvästä vanhemmuudesta. Nyt minä voin istua alas juttelemaan lasteni kanssa kuin he olisivat ystäviäni. Olen saanut 20 dollarin rahanavustuksen lasteni elatusta varten. Olen käyttänyt rahat viisaasti saadakseni lapseni kouluun”, kertoo Khadra. Hänen 13-vuotias tyttärensä Jamila Ali on myös hyötynyt koulutuksista. ”Osallistuin lasten elämäntaitokursseille ja rakastin sitä. Ennen olin aina hermostunut ja epävarma, mutta nykyään olen hyvin itsevarma. Jaan saamani tietoa muille leirillä asuville lapsille ja sisaruksilleni.”

Kuva: Raheema Abdi Hassan / Pelastakaa Lapset

TULOKSIA TOIMINNASTAMME

Intian Rajastanin osavaltiossa hyvää vanhemmuutta tukeva toiminta on yhdistetty osaksi valtiollista Palanhar Yojana –avustusta, joka on suunnattu vanhempansa menettäneiden tai muutoin äärimmäisissä vaikeuksissa elävien lasten huoltajille. Kehittämäämme käteisavustuksia ja neuvontapalveluja yhdistävää mallia kutsutaan nimellä Palanhar-Plus.

- Rajastanin sosiaaliviranomaiset valmistelevat Palanhar-Plus toimintamallin laajempaa käyttöön-ottoa osavaltiossa.
- Toiminnan tuloksellisuutta arvioivaan seurantaan osallistuneista lapsista 96 prosenttia kokee yhteenkuuluvuutta perheisiinsä. Vuonna 2017 vastaava luku oli 62 prosenttia.
- Lapsista 71 prosenttia ilmoittaa, että heidän huoltajansa eivät koskaan estä heitä menemästä kouluun. Vuotta aiemmin vain viidennes lapsista kertoi samaa. Kotiaskareiden johdosta satunnaisesti koulusta pois jääneiden osuus laski 79 prosentista 41 prosenttiin.
- Seurantaan osallistuneet opettajat ilmoittavat opetukseen säännöllisesti osallistuvien lasten osuuden kasvaneen runsaan vuoden aikana 52 prosentista 81 prosenttiin.
- Kuritusväkivallan käyttö on huoltajien kertomana vähentynyt 96 prosentista 50 prosenttiin.

Filippiineillä hyvän vanhemmuuden koulutusmalli otettiin käyttöön pilottihankkeena, johon osallistui 100 lasten huoltajaa. Vanhemmuutta ja lasten huolenpitoa tukevaan työhön liitettiin myös toimintaa, jolla mobilisoitiin muun muassa paikallishallinnon yksiköitä sekä lasten, nuorten ja kansalaisyhteiskunnan muita toimintaryhmiä työskentelemään lasten tilanteen parantamiseksi.

- Koulutusohjelmaan osallistuneista perheistä 67 prosenttia onnistui säästämään rahaa perheen ja lasten tarpeisiin. Suurin osa säästämisen aloitaneista perheistä hyödynsi säästyneitä varoja lastensa koulunkäynnin edistämiseen.
- Koulutusohjelmaan osallistuneet osallistuvat aktiivisesti omissa yhteisöissään tiedon välittämiseen esimerkiksi lasten hyvästä huolenpidosta ja lapsityön vastaisesta toiminnasta.
- Vanhemmista 85 prosenttia ilmoittaa lopettaneensa kuritusväkivallan käytön sekä lasta soimaavan tai halventavan käytöksen. Lasten keskuudessa tehty kysely vahvisti tämän kehityksen.

Nepalin Mahottarin alueella elävä 3,5-vuotias Arya ja hänen äitinsä Punam ovat hyötynet suuresti Pelastakaa Lasten lapsiköyhyyttä vähentävästä toiminnasta sekä vanhemmuuskoulutuksesta.

“Kun vein Aryan terveysasemalle hänen kasvunsa arvioitiin, pojan todettiin kärsivän aliravitsemuksesta. Pelastakaa Lasten vanhemmuuskoulutuksessa olen nyt oppinut lasten ravitsemuksesta ja huolenpidosta sekä siitä, miten perhe voi tukea lapsen kehitystä”, kertoo Punam. Nepalissa vanhemmuudenkoulutukseen osallistui yhteensä 368 lasten huoltajaa.

Kuva: Ganga Pyakurel / Pelastakaa Lapset

KÄTEISAVULLA VAIKUTTAVAA APUA HUMANITAARISISSA KRIISEISSÄ

Rahallisen avun käyttö on merkittävästi lisääntynyt humanitaarisessa avustustoiminnassa. Perinteisessä avun mallissa hädänalaisille toimitettiin pääosin hyödykkeitä, kuten ruokaa, vettä ja välttämättömyystarvikkeita sekä palveluja, esimerkiksi terveydenhoidon muodossa. Luonnonkatastrofeista ja väkivaltaisista konflikteista kärsiville ihmisille jaetaan kuitenkin nykyään yhä laajamittaisemmin myös käteisavustuksia. Vuonna 2016 avustujärjestöt ja muut toimijat jakoivat käteisenä, kuponkeina tai elektronisena rahansiirtona ainakin 2,5 miljardin euron edestä, mikä on noin kymmenes kansainvälisen humanitaarisen avun kokonaismäärästä. Edellisvuodesta volyyymi kasvoi peräti 40 prosenttia.

Pelastakaa Lapset on ollut yksi käteisavun edelläkävijöistä. Olemme voineet todeta, että rahallinen apu on monissa tapauksissa kustannustehokas, nopea ja vaikuttava tapa toimittaa ihmisille apua. Suomen Pelastakaa Lapset on mukana laatimassa lapsilähtöiseen käteisapuun liittyvää strategiaa, jota tullaan hyödyntämään kansainvälisen liikkeemme humanitaarisessa avustustoiminnassa.

Eri selvitykset ovat tuottaneet vahvaa näyttöä siitä, että oikein kohdistetulla ja ajoitetulla käteisavulla voidaan merkittävästi parantaa hädänalaisten ravitsemusta, ruokaturvaa ja toimeentuloa. Käteisapu antaa ihmisille mahdollisuuden itse arvioida, mitä he tarvitsevat eniten kriisitilanteessa. Avunsaajat kokevatkin käteisavun ihmisarvoisemmaksi kuin tavara- tai ruoka-avun. Avunsaajat hyödyntävät tilanteista ja tarpeista riippuen saatua avustusta kriittisten perustarpeiden tyydyttämisen lisäksi myös esimerkiksi lasten koulunkäynnin edistämiseen. Tärkeää on myös se huomio, että käteisavun myötä myös paikallinen talous voi paremmin selviytyä kriisitilanteen yli.

Varmistamalla perheiden ravinnonsaanti ja toimeentulo kriisitilanteessa, voidaan muilla toimilla samalla entisestään vähentää esimerkiksi lapsityötä ja muuta lasten hyväksikäyttöä sekä heihin kohdistuvaa väkivaltaa. Varmistaaksemme ja tehostaaksemme raha-avustuksilla tavoiteltuja myönteisiä vaikutuksia, yhdistämme pääsääntöisesti tähän apuun myös muita tilannekohtaisia ja lasten nimenomaisia tarpeita huomioivia komponentteja.

TULOKSIA TOIMINNASTAMME

Somalian Baidoan alueella tuimme kuivuuden ja konfliktin takia kotinsa jättäneitä maan sisäisiä pakolaisia. Käteisavustukset yhdistettiin monimuotoiseen lasten suojelua ja hyvinvointia vahvistavaan toimintaan. Perheet saivat ohjausta huolehtiakseen lasten ravitsemuksesta ja lasten kykyä selviytyä vaikeasta tilanteestaan vahvistettiin muun muassa opastamalla heitä tunnistamaan ja välttämään eri riskejä.

- Yli 1400 kotitaloudelle jaettiin käteisavustusta neljän kuukauden ajan. Lähes kaikissa perheissä lapset ilmoittivat saaneensa tuen myötä kolme aterialla päivässä. Ennen käteisavun aloittamista alle puolet perheistä kykeni varmistamaan lapsille samaa.
- Käteisavustusta saavien perheiden parissa koulussa olevien lasten osuus kasvoi noin 50 prosentista 75 prosenttiin.

Irakin pohjoisosassa sijaitsevassa Mosulissa autoimme konfliktista kärsiviä lapsia ja perheitä turvaamaan toimeentulonsa sekä tarjosimme heille lastensuojelun palveluita.

- Yhteensä 155 ahdingossa elävää perhettä kykeni käteisavustusten turvin varmistamaan ravinnon saantinsa sekä muutoin vastaamaan paremmin lasten tarpeisiin.
- Yhteisöihin perustettujen lastensuojelukomiteoiden sekä ovelta ovelle kiertävien lastensuojelutyöntekijöiden toiminnan myötä tunnistettiin 327 vaikeuksissa olevaa lasta, jotka ohjattiin saamaan apua eri toimijoilta.
- Yli 4500 lapselle ja 2000 aikuiselle annettiin tietoa eri lasten suojeluun liittyvissä kysymyksissä lastensuojelutyöntekijöiden kotikäyntien myötä.

Sudanissa, Pohjois-Darfurissa ja Etelä-Kordofanin alueella autoimme EU:n tuella Etelä-Sudanin väkivaltaisuuksia paenneita perheitä sekä pakolaisia vastaanottaneita yhteisöjä turvaamaan toimeentulonsa. Lisäksi vahvistimme suuren paineen alla olevaa terveydenhuoltoa ja edistimme puhtaan veden saatavuutta sekä hygieniää ja sanitaatiota.

- Lähes 10 000 ihmistä, joista puolet on lapsia, tuettiin varmistamaan ruokaturvansa käteisavustusten myötä.
- Lasten ja heidän perheidensä terveyttä ja ravitsemusta vahvistettiin tukemalla 21 terveysklinikkaa ja muuta hoitolaitosta. Tukemme myötä yli 48 000 ihmistä on saanut perusterveydenhuollon palveluja.

Käteisapua sisältävät humanitaarisen avun hankkeemme Irakissa, Somaliassa sekä Sudanissa tavoittivat suoraan noin 28 500 lasta.

Somalian Baidoassa asuva 10-vuotias Aisha (kuvassa oikealla) on päässyt irti lapsityöstä ja on palannut kouluun. Tytön perhe menetti karjansa ankaran kuivuuden seurauksena ja joutui jättämään kotinsa. Osana hätäapuamme, myönnettiin maansisäisten pakolaisten leirille Baidoan hakeutuneelle perheelle säännöllistä käteisavustusta neljän kuukauden ajaksi. Rahan turvin perhe kykeni ostamaan ruokaa ja lapsille vaatteita. Isä sai myös töitä ja siten tuloja, kun perhe kykeni ostamaan rattaat aasilleen. Isän näin työllistyttyä Aisha lopetti työnteon ja ilmoittautui Pelastakaa Lasten tukemaan kouluun.*

”Olen innoissani voidessani mennä kouluun. Ihmisten vaatteiden peseminen oli raskasta. Koska minun piti auttaa äitiä, minulla ei ollut vaihtoehtoja”, kertoo Aisha.

Kuva: Mohamed Osman / Pelastakaa Lapset

TULE MUKAAN TOIMINTAAN – MEITÄ TARVITAAN!

Pelastakaa Lapset on kansalaisjärjestö, jonka visiona on maailma, jossa toteutuu jokaisen lapsen oikeus elämään, suojeluun, kehittymiseen ja osallistumiseen. Pelastakaa Lapset on osa Save the Children -liikettä, joka toimii yli sadassa maassa. Suomen Pelastakaa Lapset ry perustettiin vuonna 1922.

LAADUKASTA LASTENSUOJELUTYÖTÄ JA SUORAA TUKEA LAPSELLE

Paikallisyhdistyksemme ovat lähellä lapsia

- Lastentapahtumat
- Lapsiperheiden vertaistuki
- Lapsiperheiden auttaminen
- Lasten ja nuorten koulunkäynnin ja harrastamisen tukeminen

Ehkäisevä lapsiperheiden tuki

- Ehkäisevä tukiperhe- ja lomakotitoiminta
- Lapsiperheiden tukihenkilötoiminta
- Sporttikummitoiminta
- Perhekaverit sijaisperheiden arjen tukena
- Perheentalot

Sosiaalipalvelut ja lastensuojelun palvelut

- Tukiperhe- ja erityistukiperhetoiminta
- Lomakotitoiminta
- Lasten yhteisöllinen ryhmätoiminta
- Lyhytaikainen perhehoito
- Perhehoito
- Kotimaan adoptioeuvonta
- Kansainvälinen adoptioeuvonta ja -palvelu
- Adoption jälkipalvelu
- Lastenkodit
- Perhekuntoutus
- Konsultaatiot, asiantuntijapalvelut
- Lakimiespalvelu
- Lastensuojelun edunvalvojatoiminta
- Vertaisryhmät sijoitetuille lapsille ja adoptiolapsille
- Sijaiskoti- ja adoptiolasten tukipalvelut

Ammatillisen lastensuojelun psykososiaalisina palveluina

- Konsultaatiot
- Terapiapalvelut

MYÖNNETYT ANSIOMERKIT VUONNA 2018

PIETATE IN PARVULOS –MITALI

Jyväskylän yhdistys:
Mariana Sippel

KULTAINEN ANSIOMERKKI

Jyväskylän yhdistys:
Anja Hämäläinen

Keuruun yhdistys:
Liisa Arola-Lamminmäki

Varkauden yhdistys:
Arja Päivrinta

Lastensuojelua ja toimintaa verkossa

- Nettivihje-palvelu
- Digitaalinen nuorisotoiminta
- Chat sijaisperhenuorille
- Kriisichat

Kansainvälisissä kehitysyhteistyöhankkeissa

- Kansallisten ja paikallisten lastensuojelujärjestelmien vahvistaminen
- Lasten koulunkäynnin edistäminen
- Lapsen oikeudet huomioivan hyvän hallinnon vahvistaminen
- Äärimmäisen köyhyyden vähentäminen lapsilähtöisen sosiaaliturvan kautta
- Humanitaarinen apu ja yhteisöjen katastrofivalmiuden vahvistaminen

LAPSIPOLIITTISTA VAIKUTTAMISTA JA KUMPPANUUTTA

Lapsen oikeuksien edistämistä

- Lausunnot ja kannanotot
- Vaikuttaminen lainsäädäntöön ja käytäntöihin
- Yhteistyötä ja kumppanuutta lapsen oikeuksien verkostojen ja vastuunkantajien kanssa
- Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö
- Paikallisyhdistysten vaikuttamistyö

MAHDOLLISUUS OSALLISTUA TOIMINTAAMME

- Liity Pelastakaa Lasten jäseneksi
- Tule vapaaehtoiseksi
- Tee lahjoitus Pelastakaa Lasten toimintaan
- Tule mukaan paikallisyhdistyksen toimintaan
- Aloita oma keräys osoitteessa oma.pelastakaa.org
- Tule kuukausilahjoittajaksi
- Tule erityisyhteistyön kumppaniksi

HOPEINEN ANSIOMERKKI

Jyväskylän yhdistys:
Saara Keränen
Aimo Ahonen

Kotkan yhdistys:

Laura Broas
Minna Hyypiä

Parikkalan yhdistys:

Vuokko Hienonen
Seppo Rautio

PRONSSINEN ANSIOMERKKI

Jyväskylän yhdistys:
Riitta Kuisma

HALLINTOELIMET VUONNA 2018

Kunniapuheenjohtaja tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio

LIITTOVALTUUSTO

Puheenjohtaja, Päivi Korolainen

JÄSENET

Etelä-Suomi

Annikka Taitto
Katri Ignatius
Seija Hynnälä
Anitta Mäkelä
Sirpa Salonen
Arja Kokkonen
Anne Selenius
Petri Matero
Laura Varjokari
Anja Kosonen

Ahvenanmaa

Johanna Lang
Mysan Sundqvist

Itä-Suomi

Pirkko Kuusela
Sanna Oikarinen
Vuokko Ahoranta

Keski-Suomi

Merja Pulliainen
Riitta Mecklin
Jaana Kallio
Tytti Majanen

Länsi-Suomi

Milja-Elina Saarinen
Sinikka Sillanpää
Marja Helamaa
Hilkka Pöyliö

Pohjois-Suomi

Antero Lindvall
Kyllikki Vanttinen
Saara Kujanpää

Muut valtuuston jäsenet

Johanna Jaskari
Marja Puhakka
Inkeri Himanka

HENK.KOHT. VARAJÄSENET

Päivi Melto
Anneli Junnila
Heli Sundelin
Mari Seppälä
Leila Yli-Alho
Airi Karvinen
Anna Lankinen
Sirpa Luukkonen
Tiina Ollikainen
Eila Mäkelä

Jan-Erik Rask
Petra Brunila

Maija-Leena Kumpulainen
Jouni Pöllänen
Eeva Heinonen

Kaarina Lahti
Riitta Tiainen
Sissi Juhola-Arjanko
Tuula Tahvanainen

Merja Söderlund
Seija Meriläinen
Terttu Virtanen
Merja Andersson

Tuija Maijanen
Mirja-Maija Hakolampi
Pirjo Hätäla

Helena Isotalus
Eija Mustonen
Sirpa-Leena Holappa

LIITTOHALLITUS

Puheenjohtaja, toimitusjohtaja Juhani Pekkala

Jäsenet

Eeva Heinonen, yhdistysten edustaja
Ritva Jolkkonen, suurlähettiläs emerita
Suso Kolesnik, YTM
Julia Korkman, PsT (varapi.)
Jukka Kurttila, toimitusjohtaja
Petri Matero, mainostoimisto-partner
Merja Pulliainen, eduskunta-avustaja
Aino Ritala-Koskinen, YTT
Annikka Taitto, yhdistysten edustaja
Merja Ylä-Anttila, vastaava päätoimittaja
Katja Mettinen, henkilöstön edustaja

Pelastakaa Lapset

Pelastakaa Lapset ry
Koskelantie 38, PL95, 00610 Helsinki
Puh. 010 843 5000

www.pelastakaalapset.fi

Pelastakaa Lapset ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton, vuonna 1922 perustettu kansalaisjärjestö, joka edistää lapsen oikeuksien toteutumista Suomessa ja maailmalla.

KANNEN KUVA:

Razan, 8-vuotta, loukkaantui vakavasti, kun pommin sirpale osui hänen silmänsä Jemenin Hodeidassa.*

Kuva: Mohammed Awadh / Pelastakaa Lapset

**nimi muutettu*